

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Vojtěchem Šimíčkem v právní věci podatele **J. H.**, který se na Nejvyšší správní soud obrátil podáním datovaným dnem 8. 2. 2006 a došlým soudu dne 22. 2. 2006,

t a k t o :

- I. Podání podatele datované dnem 8. 2. 2006 a došlé Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. 2. 2006, které je nadepsáno „stížnost – dovolání - na postup při vyřizování mé žádosti k podání žaloby k mému určení a následnému popření otcovství a žádost o přešetření postupu Nejvyššího státního zastupitelství navazujícího na předchozí soudní rozhodnutí, která jsou v důsledku špatného a diskriminujícího zákona v můj neprospěch. Neboť znění zákona, které umožňuje vynášet diskriminující rozsudky a usnesení je v rozporu s Listinou základních práv a svobod.“, doplněné podáním datovaným dnem 20. 6. 2006 a došlým Nejvyššímu správnímu soudu dne 21. 6. 2006, **s e o d m í t á .**

- II. Podatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Pan J. H. (podatel) podal Nejvyššímu správnímu soudu shora uvedené podání datované dnem 8. 2. 2006 a došlé Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. 2. 2006. Jeho obsahem bylo vyjádření nesouhlasu s tím, že by měl být po právní stránce považován za otce nezletilých dětí V. a L. K., narozených jeho tehdejší manželce P. K., nyní U., třebaže jím z biologického hlediska podle svého názoru není. Uvedl, že si je vědom, že v době, kdy proti svému otcovství mohl brojit právními prostředky, tak neučinil, neboť se domníval, že jeho tehdejší manželka, která měla velmi časté mimomanželské intimní styky, se „usadí“; k tomu ovšem nakonec nedošlo a manželka se s ním rozvedla. Zdůraznil, že nebrojí proti tomu, aby vůči uvedeným dětem měl plnit vyživovací povinnosti, nechce však být považován za jejich otce, když jím po biologické stránce není – fakt takového otcovství s sebou podle jeho názoru nese různé negativní vztahové a majetkoprávní důsledky, zejména s ohledem na to, že je nyní šťastně ženat v jiném manželství než s matkou nezletilých. Uvedl, že stávající stav věcí považuje za diskriminační a za porušení svých lidských práv.

Z podání podatele nebylo zřejmé, jako jaké právní podání je míněno, proč by se jím měl zabývat právě Nejvyšší správní soud a čeho vlastně se podatel ať již na Nejvyšším správním soudu nebo na jiném orgánu veřejné moci domáhá. Proto Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 18. 5. 2006, č. j. Na 42/2006 - 9, konkrétně výrokem I. tohoto usnesení, vyzval podatele k upřesnění jeho podání zejména v tom ohledu, aby objasnil, jak je jeho podání míněno; některé v úvahu připadající typy podání, kterým se jeho podání blížilo

nejvíce, soud ve svém usnesení výslovně specifikoval; konkrétně soud zmínil následující typy podání:

- a) *stížnost na průtahy při plnění úkolů státního zastupitelství nebo na nevhodné chování státních zástupců a ostatních zaměstnanců státního zastupitelství podle § 16b a násl. zákona 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů,*
- b) *žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), proti rozhodnutí správního orgánu,*
- c) *jinou žalobu ve správním soudnictví (viz zejm. § 79 a násl. s. ř. s., § 82 a násl. s. ř. s.),*
- d) *kasační stížnost podle § 102 a násl. s. ř. s. proti rozhodnutí krajského soudu ve věci správního soudnictví,*
- e) *jiné podání než některé ze shora uvedených čtyř.*

Dále byl stěžovatel uvedeným usnesením vyzván, aby v závislosti na tom, jak je jeho podání míněno, toto své podání doplnil tak, aby s ním mohlo být řádně naloženo (tj. aby mohlo být přímo Nejvyšším správním soudem vyřízeno nebo postoupeno k vyřízení věcně a místně příslušnému orgánu). Pro případ, že by podání podatele bylo žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, uložil mu Nejvyšší správní soud výrokem III. zmíněného usnesení podání doplnit o uvedení následujících skutečností: *a) označit správní orgán, jehož správní rozhodnutí je žalobou napadeno, b) přesně označit napadené správní rozhodnutí (pokud možno zejména uvedením jeho čísla jednacího a data vydání).*

Současně soud podatele v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. poučil, že nebude-li jeho podání ve lhůtě 30 dnů doplněno nebo opraveno způsobem uvedeným ve výrocích uvedeného usnesení, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne.

Podatel na výzvu soudu reagoval podáním datovaným dnem 20. 6. 2006 a došlým Nejvyššímu správnímu soudu dne 21. 6. 2006. V něm uvedl, že na základě § 65 s. ř. s. podává žalobu proti rozhodnutí – rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 8. 2005, č. j. 9 C 38/2005 - 31 (13 Co 288/2005) a opětovně žádá o určení a následné popření otcovství k uvedeným nezletilým dětem bývalé manželky, a to jakýmkoli způsobem k tomu vhodným, popř. jím navrhovanou analýzou DNA, či jak soud uzná za vhodné. Rovněž se mu jeví významné přihlídnutí k § 59 odst. 1 zákona o rodině.

Podatel v doplnění podání jednoznačně specifikoval v souladu s výzvou soudu uvedenou ve výroku I. usnesení ze dne 18. 5. 2006, č. j. Na 42/2006 - 9, že jeho podání je žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. Nesplnil však již – a ostatně fakticky ani splnit nemohl - povinnost uloženou mu pro tento případ výrokem III. zmíněného usnesení. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s., *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.* Podatel jako rozhodnutí, které by mělo být žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. přezkoumáváno, označil rozsudek Krajského soudu v Brně vydaný ve věci žaloby podatele na určení otcovství, tj. rozhodnutí ve věci rodinné. Uvedený rozsudek není rozhodnutím správního orgánu, nýbrž rozhodnutím soudu. Správní soudy nemají ani podle § 65 a násl. s. ř. s., ani podle žádného jiného ustanovení soudního řádu správního pravomoc přezkoumávat rozhodnutí soudů vydaná ve věcech rodinných, nýbrž na základě žalob podle § 65 s. ř. s. přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů, tedy orgánů náležejících v rámci tripartity státních mocí (zákonodárství, výkonná moc, soudnictví) nikoli k soudnictví, nýbrž k moci výkonné. Podle § 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s. musí žaloba proti rozhodnutí správního

orgánu obsahovat mimo jiné *označení napadeného rozhodnutí*. Právě proto Nejvyšší správní soud podatele pro případ, že by jeho podání bylo žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, vyzval k tomu, aby označil správní rozhodnutí uvedením orgánu, který rozhodnutí vydal, a přesných identifikačních znaků (zejména čísla jednacího a data vydání). Na základě těchto údajů by soud mohl posoudit věcnou a místní příslušnost soudu (v daném případě § 7 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s.) a věc tomuto věcně a místně příslušnému soudu postoupit (§ 7 odst. 6 a 7 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud totiž jako orgán rozhodující především o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů (§ 12 odst. 1 s. ř. s.) není příslušný k projednání žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s., nýbrž eventuálně toliko k projednání kasační stížnosti (tj. opravného prostředku) proti rozhodnutí krajského soudu o takové žalobě.

Z podání podatele je patrné, že se žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. ve skutečnosti domáhá přezkumu soudního rozhodnutí, konkrétně rozhodnutí krajského soudu vydaného podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) v řízení o odvolání proti rozhodnutí soudu okresního. Ostatně i proto podatel přes výzvu Nejvyššího správního soudu neoznačil v soudem stanovené třicetidenní lhůtě správní rozhodnutí, proti kterému měla jeho žaloba směřovat – on tak ani vůbec učinit nemohl, domáhá-li se přezkumu nikoli správního, nýbrž soudního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud ani specializované senáty krajských soudů, které rozhodují ve správním soudnictví, zásadně nejsou věcně příslušné zabývat se otázkami určování či popírání otcovství. K tomu jsou příslušné soudy v řízení podle občanského soudního řádu, příp. nevyšší státní zástupce v rámci jeho pravomocí vyplývajících zejména z § 62 a § 62a zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů. Jakkoli Nejvyšší správní soud rozumí důvodům, pro které by podatel rád docílil stavu, kdy by nebyl považován za otce nezletilých dětí V. a L. K., nemůže podateli v tomto ohledu jakkoli pomoci, neboť k řešení uvedených otázek není věcně ani funkčně příslušný.

V daném případě nebylo ani důvodu k postupu podle § 46 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení (...). V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.* „Žalobou“ ve smyslu § 46 odst. 2 věty druhé s. ř. s. nutno totiž podle Nejvyššího správního soudu rozumět toliko podání, kterým se zahajuje řízení před soudem první instance v některé z forem řízení podle občanského soudního řádu, nikoli však i opravný prostředek, který svým obsahem odpovídá některému z opravných prostředků upravených v občanském soudním řádu. Pro takový výklad svědčí užití slova „žaloba“ v daném konkrétním kontextu, a nikoli např. obecnějších pojmů „podání“ či „návrh“, kterých jinak s. ř. s. užívá (viz např. pojem „návrh“ užívaný i v samotném § 46 s. ř. s., viz užití pojmu „podání“ v § 37 odst. 2, 3 a 5 s. ř. s.). Užívá-li zákonodárce pojmu „žaloba“ vedle pojmu „návrh“ či „podání“, dokonce v jakési implicitní kontrapozici přímo vedle sebe v ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s., nutno mít za to, že tím chce naznačit, že oprávnění účastníka v dodatečné lhůtě podat návrh na zahájení řízení s účinky podání zachovanými ke dni podání původního a podle § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítnutého návrhu se vztahuje toliko na ta podání, která procesní předpis, na jehož užití se v § 46 odst. 2 větě druhé *de facto* odkazuje, tj. o. s. ř., považuje za „žaloby“, tj. na podání, jimiž se podle občanského soudního řádu z iniciativy žalobce zahajuje řízení před soudem první instance. Ostatně pouze pro „žaloby“, tj. podání, jimiž se zahajuje řízení, zakládá občanský soudní řád ve svém ustanovení § 82 odst. 3 zachování účinků podání žaloby do „nesprávné“ větve soudnictví v případě, že po odmítnutí podání touto soudní větví bude žaloba podána v jednoměsíční lhůtě stanovené ustanovením § 46 odst. 2 věty druhé

s. ř. s. (v „obráceném gardu“ pak obdobná ustanovení obsahují § 104b odst. 1 o. s. ř. a § 72 odst. 3 s. ř. s., resp. ve zvláštních případech § 104b odst. 2 s. ř. s.). Pokud by zákonodárce naopak chtěl docílit toho, aby účinky podání „nesprávné“ větví soudní moci platily i pro opravné prostředky a aby se i na ně použil mechanismus upravený pro řízení podle s. ř. s. v jeho § 46 odst. 2, užil by v tomto ustanovení (a obdobně v „obráceném gardu“ i v § 104b odst. 1 o. s. ř.) jiného, obecnějšího pojmu, a nikoli pojmu „žaloba“. Nejvyšší správní soud se proto vzhledem k výše uvedenému nezabýval ani otázkou, jakým opravným prostředkem v rámci katalogu těchto prostředků, jež zná o. s. ř., je či by mohlo být podání podatele, neboť i kdyby se některému z nich blížilo nebo mu dokonce obsahově odpovídalo (v úvahu by nejspíše připadalo dovolání podle § 236 a násl. o. s. ř.), nemá Nejvyšší správní soud procesního prostředku, jak podatele o možném dalším postupu kvalifikovaně poučit, a tím méně prostředku, jak toto podání „dopravit“ takovému věcně a funkčně příslušnému soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

Příslušnost soudu je jednou z podmínek řízení, která musí být dána, aby soud mohl o konkrétní věci rozhodovat. Není-li dána a nelze-li věc postoupit věcně a místně příslušnému soudu či podání odmítnout podle § 46 odst. 2 s. ř. s., musí to být důvodem k odmítnutí podání podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nedostatek podmínky řízení spočívající v tom, že ve věci musí být dána věcná a funkční příslušnost soudu, který má věc rozhodnout, je v daném případě neodstranitelný, neboť není žádného soudu, který by o podání podatele mohl rozhodnout; řízení nemůže vést a o věci samé nemůže rozhodnout orgán veřejné moci, který k tomu není zákonem povolán.

Nejvyšší správní soud proto podání podatele odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by dále podatele o čemkoli poučoval.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle níž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu